

ยโสธรเภสัชสาร

โรงพยาบาลยโสธร

Clomiphene citrate 50 mg

บัญชียาหลักแห่งชาติ : NED 2

ฉบับที่ 27/ 2566

กลุ่มยา : Infertility

รูปแบบยา : Tablet

ข้อบ่งใช้

- Normogonadotropic normoestrogenic anovulation (WHO class 2) เช่น ในรายที่เป็น PCOS ถือเป็นข้อบ่งชี้หลักในการใช้ยา และมักจะตอบสนองต่อยาได้ดี จะไม่ได้ผลในคนที่เป็น Hypogonadotropic hypogonadal anovulation (WHO class 1)
- Luteal phase defect เป็นภาวะที่ corpus luteum ไม่สามารถสร้าง progesterone ได้เพียงพอ ยากระตุ้นไข่จะช่วยได้โดยการที่ทำให้จำนวนไข่มากขึ้น เกิด corpus luteum มากกว่าหนึ่งใบ ทำให้ progesterone มากขึ้นด้วย
- Unexplained infertility ใช้ในการรักษาผู้ป่วยมีบุตรยากที่หาสาเหตุไม่ได้
- Mild stimulation IVF

เป็นยากระตุ้นไข่ลำดับแรก
ที่แนะนำให้ใช้ในสตรีที่มี
บุตรยากที่ไม่สามารถ
อธิบายสาเหตุได้ เนื่องจาก
มีประสิทธิภาพทำให้ไข่ตกได้
ดี ร้อยละ 60-85%

กลไกการออกฤทธิ์

Clomiphene citrate เป็นอนุพันธ์ของ Triphenylethylene ซึ่งมีโครงสร้างคล้าย estradiol มาก และชอบที่จะจับกับ estrogen receptor ยาถูกดูดซึมที่ทางเดินอาหาร ทำลายที่ตับ และขับออกทางอุจจาระ เมื่อยาเข้าสู่ร่างกายจะไปออกฤทธิ์โดยจับกับ estrogen receptors ที่ไฮโปธาลามัสทำให้ไม่เกิด negative feedback จาก estradiol ในร่างกาย จึงกระตุ้นให้ ไฮโปธาลามัสหลั่ง GnRH มากขึ้น กระตุ้นต่อมใต้สมองให้หลั่ง FSH /LH มากขึ้น ไปกระตุ้นรังไข่ให้สร้างฟอลลิเคิล

อาการข้างเคียง

อาการที่พบบ่อย คือร้อนวูบวาบ (10%) อาจพบอาการอึดแน่นท้อง (5%), คัดตึงเต้านม (ร้อยละ 2), คลื่นไส้อาเจียน (ร้อยละ 2) ปวดศีรษะและอาการทางสายตา (ร้อยละ 1) เช่น มองไม่ชัด เห็นภาพซ้อน ซึ่งอาการเหล่านี้หายได้เองหลังหยุดยา

การรับประทานยา Clomiphene ต้อง
รับประทานนาน 5 วัน ในวันที่ 2 – 6 หรือ วันที่ 5 – 9 ของรอบ
ประจำเดือน อาหารไม่มีผลต่อการดูดซึมยา รับประทานยาเป็น
เวลาเดียวกันทุกวัน

เอกสารอ้างอิง 1. <https://w1.med.cmu.ac.th/obgyn/lecturestopics/topic-review/2319/> [อินเทอร์เน็ต]. 2023 [เข้าถึงเมื่อ 29 พ.ย. 2023]

2. Medscape. clomiphene : Drug information [Internet]. 2023 [cited 2022, Nov 29]. Medscape WebmedMD Inc. Available from: <https://reference.medscape.com/drug/clomid-serophene-clomiphene-342752#0>